

STRESZCZENIE

Celem *Sprawozdania rocznego z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020 za 2018 r.* jest przedstawienie stanu i efektów wdrażania Programu oraz zaprezentowanie działań podjętych przez instytucje zaangażowane we wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (RPO WL), służących pełnemu i efektywnemu wykorzystaniu środków przeznaczonych na jego realizację.¹

Wprowadzenie

Celem RPO WL jest **podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej**. Zakres wsparcia w ramach RPO WL wpisuje się w 10 celów tematycznych (CT) i w wybrane priorytety inwestycyjne (PI) polityki spójności, wyznaczone na poziomie całej UE. Realizacja Programu przebiega poprzez wdrażanie 14 Osi Priorytetowych: 9 współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz 5 z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

Na realizację RPO WL przeznaczono środki z Unii Europejskiej w wysokości **2 230 958 174 EUR**. Wkład środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi **1 603 400 406 EUR**, zaś **627 557 768 EUR** pochodzi ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2018 r. zakończono proces renegotjacji RPO WL. Na mocy Decyzji Wykonawczej Komisji Europejskiej nr C(2018) 3837 z dnia 12 czerwca 2018 r. zmieniającej decyzję wykonawczą C(2015) 887 zatwierdzającą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego”, Komisja zatwierdziła zmiany w RPO WL. W związku z powyższym w dniu 24 lipca 2018 r. Zarząd Województwa Lubelskiego przyjął ujednolicony tekst Programu. Zmiany wprowadzone do Programu wynikają przede wszystkim z aktualizacji Umowy Partnerstwa, rekomendacji zawartych w ocenie ex-ante, dotyczącej możliwości zastosowania instrumentów finansowych w ramach RPO WL 2014-2020, badania „*Ocena systemu monitorowania postępu rzeczowego wraz z oszacowaniem wartości docelowych wskaźników mierzonych na poziomie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020*”, zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej w województwie lubelskim oraz wniosków z dotychczasowego wdrażania RPO WL. Ponadto, w celu skutecznego wdrażania Osi Priorytetowych Programu, Instytucja Zarządzająca prowadziła kompleksowe prace nad tworzeniem i aktualizacją dokumentów programowych, w szczególności Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych, Opisu Funkcji i Procedur oraz kryteriami wyboru projektów.

¹ Do obliczeń w sprawozdaniu rocznym, zgodnie z *Instrukcją do sprawozdania rocznego z wdrażania programu operacyjnego* opracowaną przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, zastosowano kurs 1 EUR = 4,3028 PLN. W przypadku prezentowania w sprawozdaniu rocznym określonych wartości finansowych w odniesieniu do alokacji środków UE wykorzystano alokację środków UE z rezerwą wykonania, wyrażoną w PLN i wyliczoną zgodnie z algorytmem opracowanym przez Ministerstwo Finansów i Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju dla pierwszego miesiąca po okresie sprawozdawczym (styczeń 2019 r.). W przypadku prezentowania danych dotyczących instrumentów finansowych w części 8 sprawozdania zastosowano kursy przekazania przez IC deklaracji do KE, z wyjątkiem punktu 14 oraz 38.1, które zostały przeliczone po kursie sprawozdawczym.

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO NA LATA 2014-2020

ALOKACJA UE: 2 230 958 174 EUR

Cel główny: podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej

1 Badania i innowacje

100 416 755 EUR

2 Cyfrowe Lubelskie

81 970 176 EUR

3 Konkurencyjność przedsiębiorstw

277 298 996 EUR

4 Energia przyjazna środowisku

180 698 971 EUR

5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna

275 896 270 EUR

6 Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów

110 139 605 EUR

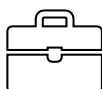
7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego

73 020 103 EUR

8 Mobilność regionalna i ekologiczny transport

271 031 040 EUR

9 Rynek pracy

225 031 040 EUR

10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian

48 093 025 EUR

11 Włączenie społeczne

150 510 722 EUR

12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje

123 735 094 EUR

13 Infrastruktura społeczna

232 928 490 EUR

14 Pomoc techniczna

79 424 084 EUR

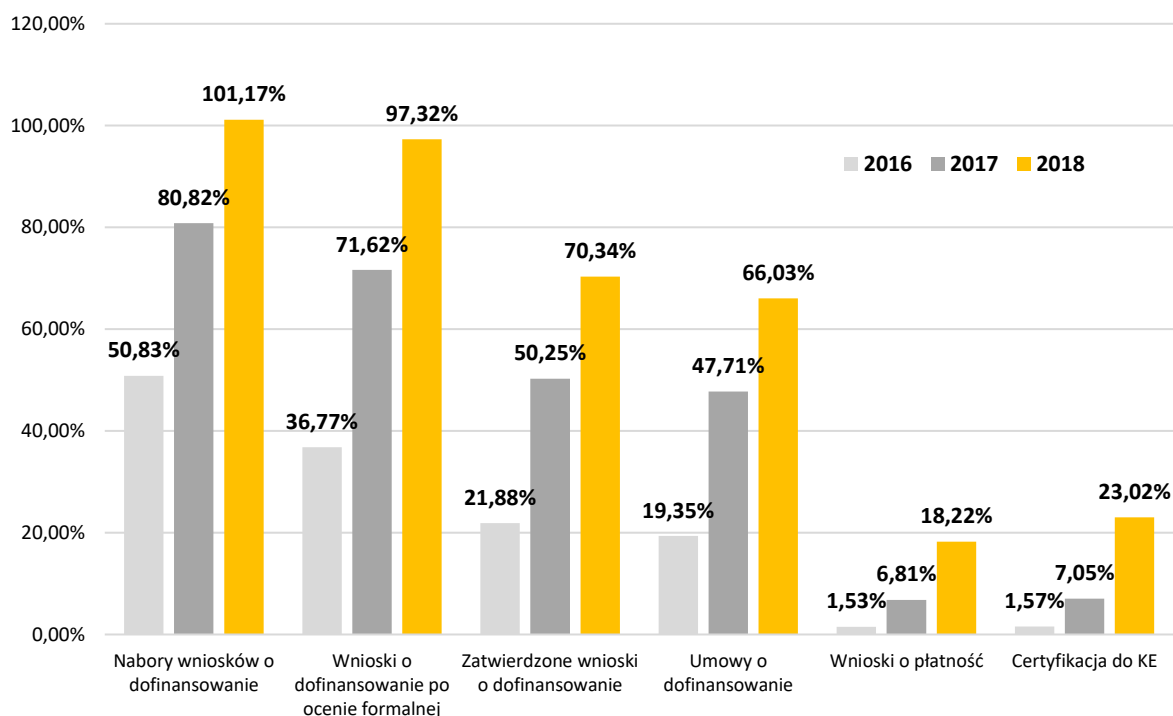
Postęp finansowy

Od początku uruchomienia Programu:

- ogłoszono **173** nabory wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym i pozakonkursowym, w ramach których ogólna pula środków przeznaczona na dofinansowanie projektów wyniosła **2 253 553 175 EUR** dofinansowania z UE, co stanowi **101,17%** alokacji na Program;
- **4 738** wniosków o dofinansowanie o wartości wkładu UE **2 167 773 458 EUR** zostało ocenionych pozytywnie pod względem formalnym, co stanowi **97,32%** alokacji na Program;
- zatwierdzono do realizacji **3 029** wniosków o dofinansowanie o wartości dofinansowania z UE wynoszącej **1 566 794 585 EUR**, co stanowi **70,34%** alokacji na Program;
- podpisano **2 827** umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości odpowiadającej środkom UE w wysokości **1 470 824 194 EUR**, co stanowi **66,03%** alokacji na Program;
- zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę dofinansowania z UE wynoszącą **405 774 349 EUR**, co stanowi **18,22%** alokacji na Program;

- wydatki w deklaracjach zatwierdzonych przez KE wyniosły **513 512 207 EUR** wkładu UE, co stanowi **23,02%** alokacji RPO WL.

POSTĘP FINANSOWY RPO WL NA LATA 2014-2020 (% ALOKACJI NA PROGRAM)

Realizacja Programu w 2018 r. przebiegała prawidłowo – wraz ze wzrostem liczby i wartości podpisanych umów o dofinansowanie (z 47,71% w 2017 r. do 66,03% w 2018 r.) znacząco wzrosła wartość zatwierdzonych wniosków o płatność (z 6,81% w 2017 r. do 18,22% w 2018 r.) i certyfikacja środków (z 7,05% do 23,02%).

Certyfikacja oraz realizacja zasady n+3

W ramach RPO WL Instytucja Zarządzająca prognozowała certyfikowanie w 2018 r. do Komisji Europejskiej 331 093 659 EUR wkładu UE. Do dnia 31.12.2018 r. certyfikowano do Komisji Europejskiej wkład UE o wartości 268 931 009 EUR, co stanowi 81,23% prognozy certyfikacji.

W celu uniknięcia anulowania zobowiązań w ramach Programu województwo lubelskie powinno do końca 2018 r. osiągnąć certyfikację wydatków na poziomie 307 904 370 EUR. Według stanu na 31.12.2018 r. wydatki certyfikowane do KE wyniosły 426 215 757 EUR wkładu UE, co stanowi 138,42% minimalnego poziomu certyfikacji wymaganego w 2018 r.

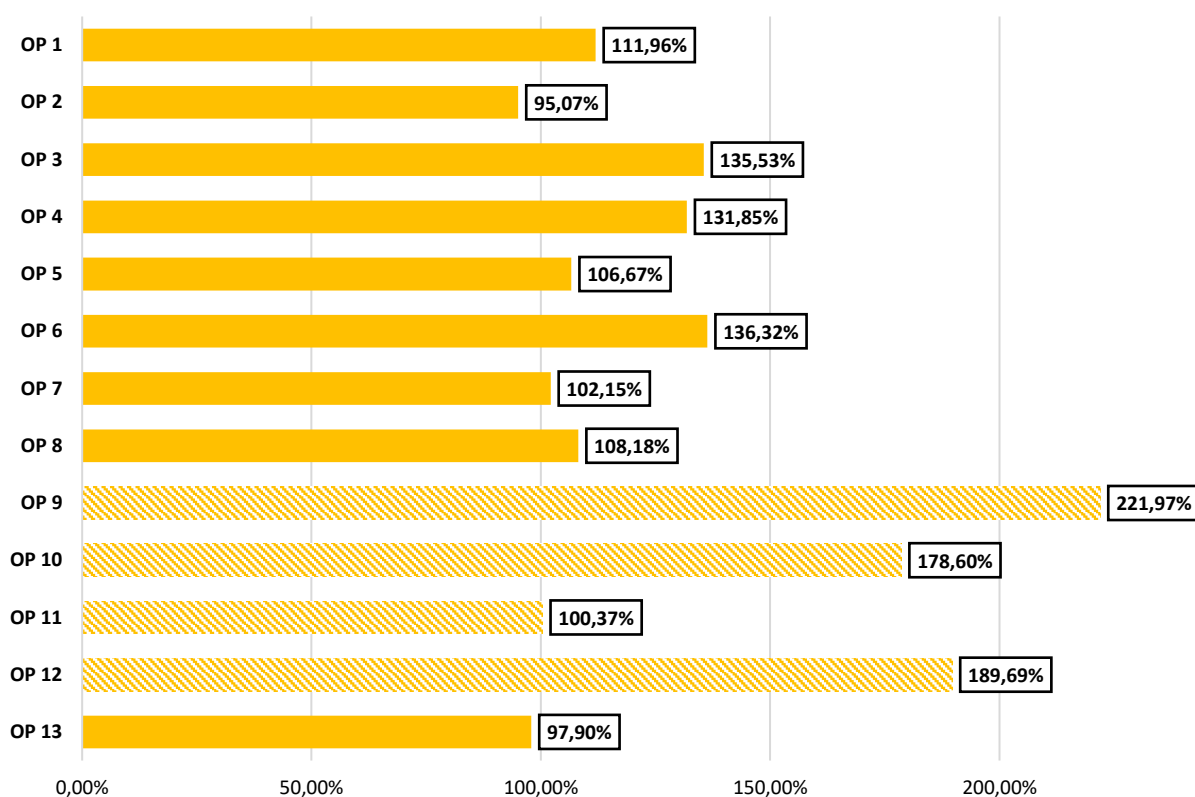
Postęp rzeczowy oraz realizacja wskaźników pośrednich Ram Wykonania

Wartości pośrednie wskaźników finansowych i rzeczowych Ram Wykonania we wszystkich Osiach Priorytetowych zostały osiągnięte.

Stopień realizacji wskaźników rzeczowych Ram Wykonania jest zróżnicowany i waha się od 80,54% (wskaźnik *Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy* realizowanych w ramach Osi Priorytetowej 12) do 1 331,08% (wskaźnik *Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii z OZE* realizowanych w ramach Osi Priorytetowej 4).

Realizacja wskaźnika finansowego Ram Wykonania przedstawia się następująco:

REALIZACJA WSKAŹNIKA FINANSOWEGO RAM WYKONANIA (stan na dzień 31.03.2019 r.)

Efekty rzeczowe realizacji RPO WL (na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie (EFRR) i realizowanych projektów (EFS) do dnia 31 grudnia 2018 r.) są następujące:

Praca i przedsiębiorczość

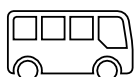
34 986 osób bezrobotnych otrzymało wsparcie
4 373 osoby otrzymały bezzwrotne wsparcie na założenie działalności gospodarczej
2 985 wspieranych przedsiębiorstw

Badania i rozwój

147 przedsiębiorstw współpracuje z ośrodkami badawczymi
83 firmy wprowadzają zmiany organizacyjno-procesowe
762 przedsiębiorstwa uzyskały wsparcie w celu wprowadzenia produktów nowych dla firm

Transport

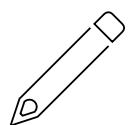
336 km przebudowywanych lub modernizowanych dróg
11 zakupionych jednostek taboru kolejowego

Opieka nad dziećmi

42 wspierane obiekty infrastruktury przedszkolnej
1 065 dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego
237 utworzonych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3

Kształcenie zawodowe

100 wspieranych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego
87 szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne
5 499 uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy

Zdrowie

91 wspieranych podmiotów leczniczych
18 442 osoby objęte programem zdrowotnym
14 247 osób, które zgłosiły się na badania profilaktyczne

Usuwanie barier

13 372 osoby z niepełnosprawnościami objęte wsparciem
7 074 osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objęte wsparciem

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) w województwie lubelskim realizowane są na obszarze **miasta Lublin i jego obszarze funkcjonalnym**. W skład Związku ZIT wchodzi następujące gminy: Lublin, Świdnik, Nałęczów, Konopnica, Wólka, Jastków, Niemce, Strzyżewice,

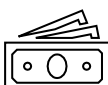
16 gmin

wchodzących w skład ZIT LOF

545,8 tys. mieszkańców

liczba ludności obszaru ZIT

109,09 mln EUR

alokacja na projekty ZIT
w ramach RPO WL 2014-2020

57,22 mln EUR

wkładu UE w umowach podpisanych
w ramach ZIT

Niedrzwica Duża, Lubartów, Miasto Lubartów, Głusk, Mełgiew, Piaski, Jabłonna, Spiczyn. Celem nadrzędnym realizacji ZIT jest poprawa spójności społecznej i gospodarczej, wzmocnienie istniejących powiązań i wykorzystanie ich dla stworzenia wspólnej zintegrowanej przestrzeni Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego (LOF), zachowując odrębność poszczególnych gmin, wchodzących w jego skład i wykorzystując lokalne mocne strony i szanse. Na realizację Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych RPO WL 2014-2020 przewiduje środki w wysokości **109 087 543 EUR**, z czego na realizację zadań inwestycyjnych (środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju

Regionalnego) przeznaczona jest kwota **93 330 393 EUR**. Pozostała kwota w wysokości **15 757 150 EUR** przewidziana jest na działania współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2016 r. dziesięć projektów służących realizacji *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020* zostało wpisanych do Wykazu Zidentyfikowanych Projektów Pozakonkursowych, stanowiącego załącznik nr 5 do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych. Do 31 grudnia 2018 r. podpisano **8 umów o dofinansowanie** projektów ZIT o łącznej wartości dofinansowania z UE wynoszącej **51 216 498 EUR** oraz zatwierdzono **wnioski o płatność** o wartości wkładu UE wynoszącej **10 022 808 EUR**. Ponadto w styczniu 2019 r. podpisano umowę na realizację projektu „Budowa, modernizacja przystanków i węzłów przesiadkowych zintegrowanych z innymi rodzajami transportu dla potrzeb LOF”. Do zakontraktowania pozostało **31 767 139 EUR** w ramach projektu „Zintegrowane Centrum Komunikacyjne dla Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego”. Przewidywany termin podpisania umowy to II kw. 2020 r.

Realizacja instrumentu ZIT z Europejskiego Funduszu Społecznego planowana jest w ramach następujących Działań RPO WL 2014-2020: Działanie 9.6 *Rozwój przedsiębiorczości ZIT LOF* (PI 8iii); Działanie 9.7 *Godzenie życia zawodowego ZIT LOF* (PI 8iv); Działanie 10.4 *Programy typu outplacement w ramach ZIT LOF* (PI 8v); Działanie 11.4 *Aktywne włączenie w ramach ZIT LOF* (PI 9i); Działanie 11.5 *Usługi społeczne i zdrowotne w ramach ZIT LOF* (PI 9iv); Działanie 11.6 *Ekonomia społeczna w ramach ZIT LOF* (PI 9v); Działanie 12.5 *Edukacja przedszkolna w ramach ZIT LOF* (PI 10i) oraz Działanie 12.6 *Kształcenie ogólne w ramach ZIT LOF* (PI 10i). Do dnia 31 grudnia 2018 r. podpisano **20 umów o dofinansowanie** projektów o wartości wkładu UE wynoszącej **6 000 935 EUR** oraz zatwierdzono **wnioski o płatność** o wartości wkładu UE wynoszącej **322 967 EUR**.

Strategiczne Inwestycje Terytorialne

W ramach RPO WL na lata 2014-2020 na terenie czterech miast subregionalnych (Biała Podlaska, Chełm, Puławy, Zamość) realizowane są projekty zintegrowane, tzw. **Strategiczne Inwestycje**

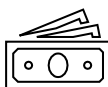
4 miasta

subregionalne realizujące SIT

233,3 tys. mieszkańców

liczba ludności obszaru SIT

49,47 mln EUR

alokacja na projekty ZIT
w ramach RPO WL 2014-2020

21,01 mln EUR

wkładu UE w umowach podpisanych
w ramach SIT

Terytorialne (SIT), które wpisują się w obszary strategicznej interwencji określone w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Projekty realizowane przez miasta subregionalne w ramach SIT zostały ujęte w dokumencie *Przedsięwzięcia o priorytetowym znaczeniu dla realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.)*. Jedynie projekty, które zostały umieszczone w tym dokumencie i przeszły tzw. procedurę negocjacyjno-uzgodnieniową prowadzoną przez Instytucję Zarządzającą, uzyskały status tzw. projektu strategicznego, który w zależności od wyników procedury może być realizowany w trybie pozakonkursowym lub konkursowym (uzyskując

dotatkową liczbę punktów). Na realizację Strategicznych Inwestycji Terytorialnych RPO WL 2014-2020 przewiduje środki w wysokości **49 465 409 EUR**, w tym **48 432 863 EUR** z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz **1 032 546 EUR** z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Do dnia 31 grudnia 2018 r. zidentyfikowano **22 projekty strategiczne** na łączną wartość dofinansowania z UE **47 604 511 EUR**. W ramach projektów strategicznych realizowanych w formule SIT, 18 projektów o wartości wkładu UE **46 558 785 EUR** uzyskało status projektów strategicznych realizowanych w trybie pozakonkursowym oraz 4 projekty strategiczne o wartości wkładu UE **1 045 726 EUR** realizowane w trybie konkursowym. Do końca okresu sprawozdawczego podpisano **9 umów o dofinansowanie** projektów SIT o wartości wkładu UE wynoszącej **21 011 300 EUR** oraz zatwierdzono **wnioski o płatność** o wartości wkładu UE wynoszącej **2 836 687 EUR**.

Strategiczne inwestycje terytorialne dotyczą przygotowania terenów inwestycyjnych, transportu niskoemisyjnego, dziedzictwa kulturowego, rewitalizacji obszarów miejskich, turystyki przyrodniczej, digitalizacji zasobów, niskoemisyjności oraz wspierania przedsiębiorczości i zatrudnienia, kształcenia zawodowego oraz wsparcia usług społecznych.

Obszary wiejskie

Według danych wprowadzonych do systemu SL2014 do dnia 31 grudnia 2018 r. na obszarach wiejskich realizowanych jest **1 505 projektów** o wartości dofinansowania z UE wynoszącej **834 559 508 EUR**.

Przykłady projektów realizowanych w ramach RPO WL

PROJEKT 1:

„START DO KOBIECEGO BIZNESU”

Oś Priorytetowa:	9 Rynek pracy
Działanie:	9.3 Rozwój przedsiębiorczości
Numer projektu:	RPLU.09.03.00-06-0104/16
Beneficjent:	EDOTUR Sp. z o.o.
Całkowita wartość:	451 937,49 EUR (1 944 596,64 PLN)
Dofinansowanie UE:	384 146,87 EUR (1 652 907,14 PLN)
Okres realizacji:	01.03.2017 r. – 31.01.2019 r.
Cel główny:	Zwiększenie liczby nowych i trwałych miejsc pracy na obszarze województwa lubelskiego poprzez udzielenie 90 kobietom pozostającym bez pracy wsparcia doradczo-szkoleniowego oraz wsparcia w postaci przyznania środków na rozwój przedsiębiorczości wraz ze wsparciem pomostowym.

Jak znaleźć pomysł na biznes i atrakcyjną niszę rynkową? Na m.in. takie pytania znalazły odpowiedź uczestniczki projektu, które zdecydowały się otworzyć własną firmę. Jeszcze kilka miesięcy temu były bezrobotne, prowadziły gospodarstwa rolne do 2 ha, dzisiaj są szefami swoich firm.

W projekcie wzięły udział bezrobotne kobiety powyżej 30 roku życia z województwa lubelskiego. Na początku Panie uzyskały pomoc doradczo – szkoleniową, która składała się ze szkolenia „ABC Przedsiębiorczości” oraz doradztwa indywidualnego pomocnego m.in. w napisaniu biznesplanu.

Pomysłom na własny biznes, które zostały najwyżej punktowane przyznano dotacje finansowe. Dodatkowo przez rok od uruchomienia firmy na rachunek nowych bizneswomen wpływało wsparcie pomostowe na pokrycie wydatków niezbędnych do prowadzenia firmy.

Dzięki projektowi 40 kobiet otworzyło własną działalność gospodarczą. Ponadto, dodatkowo 8 osób zostało zatrudnionych w nowoutworzonych firmach (w okresie 12 miesięcy od momentu powstania firmy). Projekt przyczynił się do powstania nowych i trwałych miejsc pracy w regionie.

<http://www.edotur.pl/projekty-unijne/start-do-kobiecego-biznesu/>

PROJEKT 2:**„WDROŻENIE WYNIKÓW PRAC B+R POPRZEC URUCHOMIENIE PRODUKCJI CIASTEK Z INULINĄ”**

Oś Priorytetowa:	3 <i>Konkurencyjność przedsiębiorstw</i>
Działanie:	9.3 <i>Wzrost konkurencyjności MŚP</i>
Numer projektu:	RPLU.03.07.00-06-0191/16
Beneficjent:	Wytwórnia Smakowitości PIECZONE Tomasz Pielat
Całkowita wartość:	508 611,06 EUR (2 188 451,69 PLN)
Dofinansowanie UE:	177 523,24 EUR (763 847,00 PLN)
Okres realizacji:	01.03.2017 r. – 28.02.2018 r.
Cel główny:	Komercjalizacja wyników prac B+R poprzez uruchomienie zakładu produkcji ciastek i zaoferowanie nowych produktów, w tym innowacyjnego produktu – ciastka z inuliną

Głównym celem projektu było uruchomienie zakładu produkcji ciastek i zaoferowanie nowych produktów, w tym innowacyjnego produktu ciastka z inuliną będących efektem prac B+R. Inulina to naturalnie występujący wielocukier o właściwościach prozdrowotnych. Jest świetnym źródłem błonnika, pozytywnie wpływa na obniżenie poziomu cholesterolu i cukru oraz poprawia przyswajanie składników mineralnych. Inulina jest także prebiotykiem stymulującym rozwój dobrej flory bakteryjnej jelit. Inulina znajduje się w podziemnych częściach roślin, przede wszystkim w cebuli, czosnku, porze, cykorii, a także w bananach, karczochach i szparagach. W ramach projektu został wybudowany nowy zakład produkcyjny, a także zakupiono wartości niematerialne i prawne niezbędne do uruchomienia działalności produkcyjnej oraz wyposażono obiekt w ekologiczne rozwiązania wpisujące się w realizację zasad zrównoważonego rozwoju. Projekt jest odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku na produkty o właściwościach prozdrowotnych.

www.pieczone.com

PROJEKT 3:**„INTEGRACJA – AKTYWNOŚĆ – POMOC - SUKCES. AKTYWNE WŁĄCZENIE”**

Oś Priorytetowa:	11 <i>Włączenie społeczne</i>
Działanie:	11.1 <i>Aktywne włączenie</i>
Numer projektu:	RPLU.11.01.00-06-0127/17
Beneficjent:	Gmina Gościeradów / Ośrodek Pomocy Społecznej w Gościeradowie
Całkowita wartość:	318 731,02 EUR (1 371 435,84 PLN)
Dofinansowanie UE:	270 921,37 EUR (1 165 720,46 PLN)
Okres realizacji:	01.09.2018 r. – 31.08.2020 r.
Cel główny:	Celem projektu jest wzrost integracji społecznej osób i rodzin oraz poprawa dostępu do rynku pracy dla 44 osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym na terenie Gminy Gościeradów poprzez realizację Programu Aktywności Lokalnej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gościeradowie od września 2018 r. do sierpnia 2020 r. realizuje projekt „Integracja - Aktywność - Pomoc – Sukces”. Grupę docelową projektu stanowią 44 osoby (31 kobiet i 13 mężczyzn) zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu województwa lubelskiego, w tym w szczególności: 40 osób korzystających z pomocy społecznej, dotkniętych problemami społecznymi utrudniającymi ich funkcjonowanie na rynku pracy, w tym o niskich kwalifikacjach zawodowych niedostosowanych do potrzeb rynku pracy oraz 4 osoby z niepełnosprawnościami.

Długotrwałe bezrobocie i niskie kwalifikacje to najczęstsza przyczyna wykluczenia społecznego i zawodowego. Projekt realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej gminy Gościeradów ma za zadanie zahamowanie uzależnienia od pomocy społecznej, dziedziczenia biedy, niekorzystnych postaw społecznych oraz ułatwić znalezienie pracy. Dzięki Programowi Aktywności Lokalnej ponad 40 uczestników projektu skorzysta z indywidualnego doradztwa zawodowego, szkoleń zawodowych w zakresie małej gastronomii, pracownika robót wykończeniowych czy opiekuna osób starszych oraz staży zawodowych. Udział w projekcie nie tylko daje możliwości zdobycia zawodu i zaistnienia na rynku pracy, ale przyczyni się do podniesienia samooceny, poczucia własnej wartości i pewności siebie. To realna szansa poprawy sytuacji życiowej wszystkich uczestników projektu.

W ramach zadania przewidziano m.in.: indywidualne doradztwo zawodowe, szkolenia zawodowe, staże zawodowe, pracę pośrednika pracy.

<https://www.youtube.com/watch?v=oxEaIFY5SYc>

http://ops.goscieradow.pl/wiadomosci/1/wiadomosc/141294/integracja_aktywnosc_pomoc_sukces

PROJEKT 4:

„BADANIA KLINICZNE BIOKOMPOZYTU KOŚCIOZASTĘPCZEGO FLEXIOSS ZW. „SZTUCZNA KOŚCIA”

Oś Priorytetowa:	1 <i>Badania i innowacje</i>
Działanie:	1.2 <i>Badania celowe</i>
Numer projektu:	RPLU.01.02.00-06-0041/16
Beneficjent:	MEDICAL INVENTI Spółka akcyjna
Całkowita wartość:	1 137 275,03 EUR (4 893 467,00 PLN)
Dofinansowanie UE:	612 480,15 EUR (2 635 379,60 PLN)
Okres realizacji:	01.02.2017 r. – 31.01.2020 r.
Cel główny:	Celem projektu jest przeprowadzenie badań klinicznych wynalazku o międzynarodowej skali innowacyjności biomateriału kośćcozastępczego zw. "sztuczną kością" oraz rozpoczęcie badań nad nowym materiałem funkcjonalnie komplementarnym do biokompozytu.

Biomateriał kośćcozastępczy FlexiOss ma niezwykle właściwości - jest niealergiczny, bioaktywny, bez problemu zrasta się z naturalną kością. Jednocześnie to materiał, który może pozostać w ludzkim ciele do końca życia. Jest sprężysty i plastyczny, da się go formować, dopasowując kształt do wymiarów wypełnianego ubytku kostnego. Tym samym można go stosować do wypełnienia ubytków kostnych powstałych w wyniku różnych schorzeń (np. chorób nowotworowych) czy urazów. Innowacyjną cechą FlexiOss są jego własności hemostatyczne – poprzez wchłanianie krwi w miejscu operacyjnym zapobiega powstawaniu skrzepów. Preparat może również pełnić rolę nośnika leków przeciwbakteryjnych, co pozwala ograniczać stosowanie antybiotyków w okresie okołozabiegowym. Kompozyt nie zawiera składowych odzwierzęcych, w przeciwieństwie do wielu komercyjnych biomateriałów stworzonych na bazie kolagenu zwierzęcego. Przeprowadzenie badań klinicznych biokompozytu kośćcozastępczego FlexiOss pozwoli w pełni wprowadzić produkt na rynek komercyjny, co będzie sprzyjało powszechnemu zastosowaniu „sztucznej kości” w medycynie, a tym samym poprawi jakość życia pacjentów. Biomateriał kośćcozastępczy został wysoko oceniony i nagradzany na wielu międzynarodowych targach, a w lutym 2019 r. FlexiOss otrzymał nagrodę główną w kategorii „Produkt przyszłości przedsiębiorcy” w XXI edycji Konkursu Polski Produkt Przyszłości organizowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

<https://medicalinventi.pl>

PROJEKT 5:**„KOMPLEKSOWA ROZBUDOWA INSTALACJI DOŚWIADCZALNO-PRODUKCYJNEJ DO EKSTRAKЦИИ SUROWCÓW ROŚLINNYCH”**

Oś Priorytetowa:	1 <i>Badania i innowacje</i>
Działanie:	1.1 <i>Regionalna infrastruktura badawczo-rozwojowa</i>
Numer projektu:	RPLU.01.01.00-06-0003/17
Beneficjent:	INSTYTUT NOWYCH SYNTEZ CHEMICZNYCH
Całkowita wartość:	2 121 401,11 EUR (9 127 694,70 PLN)
Dofinansowanie UE:	1 300 583,36 EUR (5 596 150,08 PLN)
Okres realizacji:	01.07.2017 r. – 31.10.2019 r.
Cel główny:	Głównym celem projektu jest rozwój badań naukowych i intensyfikacja współpracy z przemysłem w dziedzinie ekstrakcji nadkrytycznej dzięki kompleksowej rozbudowie instalacji badawczej do ekstrakcji surowców roślinnych z zastosowaniem CO ² i jej oprogramowania.

Na poziomie produktu celem projektu będzie modernizacja aparatury badawczej, służącej do działalności B+R, stanowiącej uzupełnienie dotychczas stworzonej infrastruktury i jej funkcjonalne dopełnienie.

W wyniku realizacji projektu nastąpi: pogłębienie wiedzy w obszarze problematyki powiększenia skali produkcji ekstraktów; opracowanie nowych technologii produkcji ekstraktów w skali półprzemysłowej oraz udoskonalenie technologii istniejących, w tym nowych metod oczyszczania i rozdziału ekstraktów, analiz surowców i produktów ekstrakcji; podniesienie efektywności, elastyczności oraz niezawodności pracy instalacji, a także poprawa jakości prowadzonych badań oraz ich bezpieczeństwa; realizacja nowoczesnych badań przekładających się na innowacje i tym samym poprawa pozycji INS, a w konsekwencji całej polskiej nauki i sektora B+R; rozwój współpracy naukowej z instytucjami zajmującymi się problematyką ekstrakcji nadkrytycznej oraz dalszy rozwój współpracy z przedsiębiorcami i stymulacja sfery B+R.

Projekt pozytywnie wpłynie na współpracę naukową z instytucjami zajmującymi się problematyką ekstrakcji nadkrytycznej, a także na wzrost wydajności przemysłu i poprawę jego konkurencyjności.

<http://www.ins.pulawy.pl/index.php/en/>

https://rpo.lubelskie.pl/strona-614-radiowy_magazyn_lubelskie_fundusze.html

PROJEKT 6:
„KURS NA PRACĘ”

Oś Priorytetowa:	9 Rynek pracy
Działanie:	9.1 Aktywizacja zawodowa
Numer projektu:	6RPLU.09.01.00-06-0099/17
Beneficjent:	FUNDACJA FUGA MUNDI
Całkowita wartość:	256 550,20 EUR (1 103 884,20 PLN)
Dofinansowanie UE:	938 301,57 EUR (218 067,67 PLN)
Okres realizacji:	01.10.2017 r. – 30.09.2018 r.
Cel główny:	Nabywanie, podniesienie lub zmiana kwalifikacji i umiejętności zawodowych zgodnie z potrzebami uczestników projektu i regionalnego rynku pracy, zwiększające zatrudnienie wśród 80 osób z niepełnosprawnościami w wieku 30 lat i więcej zamieszkałych na terenie województwa lubelskiego

Projekt miał na celu wsparcie poprzez skuteczną aktywizację zawodową osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób starszych w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach. Osoby te wymagają szczególnego wsparcia z uwagi na okres bierności zawodowej, brak lub dezaktualizację posiadanych umiejętności i kwalifikacji zawodowych, brak doświadczenia zawodowego czy też gorszą sytuację zatrudnieniową

Wsparcie udzielane w ramach projektu było dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników, wynikających z ich aktualnego stanu wiedzy, doświadczenia, zdolności i predyspozycji do wykonywania danego zawodu. Każdy z uczestników projektu otrzymał ofertę wsparcia, obejmującą takie formy pomocy, które były zidentyfikowane u niego jako niezbędne w celu poprawy sytuacji na rynku pracy lub uzyskania zatrudnienia (przygotowanie Indywidualnego Planu Działania przez doradcę zawodowego, szkolenie zawodowe i stypendium szkoleniowe, staż zawodowy i stypendium stażowe, wsparcie trenera pracy, wsparcie pośrednika pracy). Tematyka szkoleń zawodowych to m.in.: opiekun os. starszych; sprzedawca w branży fotowoltaicznej z obsługą kasy fiskalnej; pracownik obsługi biura; sprzedawca w sklepie internetowym z obsługą kasy fiskalnej.

Realizacja projektu przyczyniła się do podniesienia/zmiany kwalifikacji i umiejętności zawodowych uczestników. Ponadto interwencja miała bezpośredni wpływ na zwiększenie mobilności zawodowej odbiorców wsparcia.

www.praca.ffm.pl